

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija

Senjore, būk pilietišką! Nustok dejuoti, pradėk veikti!

2023

JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJA

atsižvelgdama į demografinius pokyčius paskelbė –

2020- 2030 pozityvaus ir sveiko senėjimo dešimtmetis

Tai vienijanti vyriausybes, pilietinę visuomenę, tarptautines agentūras, specialistus, akademinę bendruomenę, žiniasklaidą ir privačius asmenis, iniciatyva kuria siekiama bus pagerinti pagyvenusių žmonių, jų šeimų ir bendruomenių, kuriose jie gyvena, gyvenimą.

Senėjimas suprantamas kaip laipsniškas, biologinis individo natūralių kūno funkcinių gebėjimų silpnėjimas prasidedantis ankstyvoje pilnametystėje.

Žmonės netampa senyvais ar pagyvenusiais jokiame konkrečiame amžiuje.
Tradiciškai **65** metų amžius buvo paskirtas senatvės pradžia.

Amžius, lytis, rasė yra vienos iš pirmųjų savybių kurias pastebime kai mes bendraujame su kitais žmonėmis.

POZITYVUS (*Aktyvus*) SENĖJIMAS

**Pilnavertiškas žmogaus dalyvavimas visuomenės gyvenime
įsitraukiant į emocines , dvasines, pažintines, socialines,
profesines , visuomenines veiklas, jų organizavimą (*esant
galimybei/arba jei norisi, į darbo rinką*), siekiant pagerinti
senstančio žmogaus gyvenimo kokybę.**

8.059.343,309mlrd.

2022 m. visame pasaulyje gyveno 771 milijonas vyresnių nei 65 metų žmonių, o tai sudaro beveik 10 % pasaulio gyventojų.

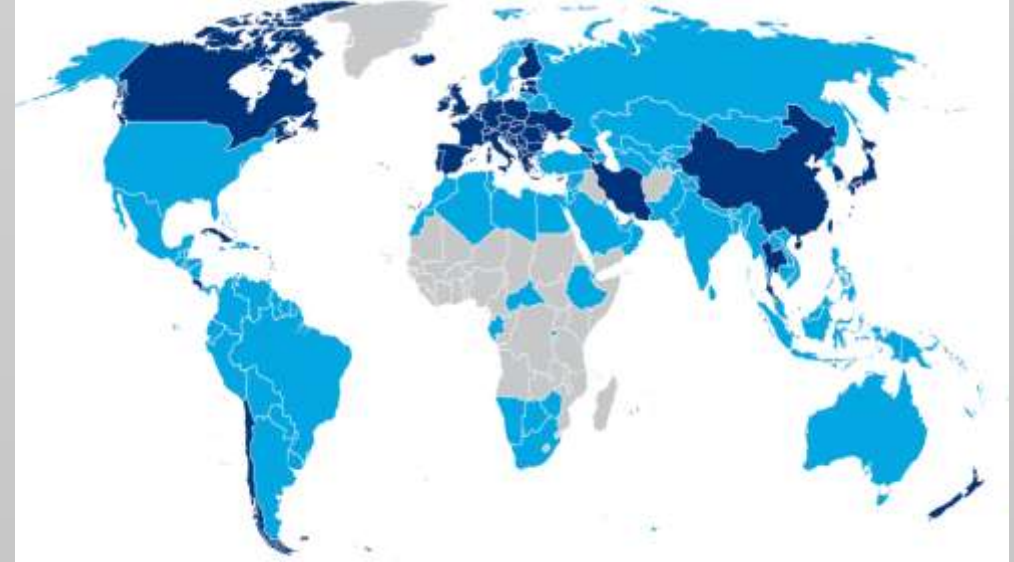
<https://www.worldometers.info/world-population/>

Populations are getting older

2015

Percentage aged
60 years or older:

2050

EUROPOS GYVENTOJAI
742.154.184 mln. (2023)

2022 m. daugiau nei penktadalis (21,1 %) ES gyventojų buvo 65 metų ir vyresni

2021 metais Italija buvo Europos šalis, turinti didžiausią pagyvenusių žmonių dalį. 23,5 % visų gyventojų buvo 65 metų ir vyresni
Suomija, Graikija ir Portugalija.....Lietuva (19,9%)

2021–2100 m. 80 metų ir vyresnių žmonių dalis ES populiacijoje padidės du su puse karto nuo 6,0 % iki 14,6 %.

PROGNOZUOJAMA

LIETUVOS GYVENTOJAI

2.713.458 (2023)

71,1 % gyventojų yra miestuose (1.933 230 žmonių 2023 m.)

2 kartus

**TIEK LIETUVOJE PADIDĖJO PAGYVENUSIŲ ŽMONIŲ SKAIČIUS
PER 30 METŲ**

33%

TIEK PAGYVENUSIŲ ŽMONIŲ TURĖTŲ BŪTI LIETUVOJE 2040 METAIS.

5 metais

TIEK PAILGĖS GYVENO TRUKMĖ 2040 METAIS

Pasaulio sveikatos organizacijos (WHO) 2020 metų pranešime apie pasaulio gyventojų senėjimą ir sveikatą sakoma, kad demografinio senėjimo kontekste reikia naujai pažvelgti ne tik į tai, kaip mes senstame, bet ir ką mes manome apie senėjimą.

Lietuvos gyventojų požiūris į pagyvenusius žmones kontraversiškas, šalia deklaratyvios pagarbos vyresniems pasireiškia diskriminacinės nuostatos:

- esą reikėtų apriboti pensininkų teisę dirbti,
- neturtingas pagyvenusių žmonių įvaizdis,
- konservatyvūs, nepriima naujovių,
- žemas pagyvenusių žmonių pragyvenimo lygis,
- zirziantis, nepatenkintas požiūris į aplinką ir t.t.

Susiduria su dviguba socialine atskirtimi: kultūrine, sąlygota negatyvių visuomenės nuostatų, ir ekonomine, nulemta skurdo.

KAŲ GALIMA PADARYTI SENĖJIMO PROCESUI PAGERINTI

- ✓ gerinti supratimą apie žmogaus, kaip visuomenės nario, senėjimo procesą,
- ✓ atsižvelgti į senėjimo procesą visose valstybės politikos srityse,
- ✓ kurti amžiui palanki aplinką ir infrastruktūrą,
- ✓ ilgalaikė ir kokybiška socialinių paslaugų sistema,
- ✓ suderinta sveikatos priežiūra,
- ✓ stabdyti diskriminaciją dėl amžiaus.

- ✓ pasenusių požiūrio ir stereotipų atsisakymas,
- ✓ teigiamo emocinio lauko kūrimas,
- ✓ sveikas gyvenimo būdas (*higiena, maistas, sportas, apranga ir t.t.*),
- ✓ mokymasis visą gyvenimą (*kompiuterinis raštingumas ir kt.*),
- ✓ savarankiškumas,
- ✓ dalyvavimas bendruomenės gyvenime,
- ✓ savanorystė.

**Ar pagyvenęs
žmogus gali
prisidėti prie
problemų
sprendimo?**

**TIKRAI GALI! Nes
su senjorais
susiję klausimai
turi būti
sprendžiami
dalyvaujant
pagyvenusiam
žmogui!**

Senjorai turi būti aktyvūs pilietinės visuomenės nariai.

KAIP ?

- **Senjorų tarybos**
- **Dalyvaujamojo biudžeto iniciatyva**
- **Draugiški senatvei miestai/rajonai**
- **Draugiški šeimai miestai/rajonai**
- **Savanoriška veikla**
- **NVO /ar Bendruomeninė veikla**

UŽDUOTIS KARTU

TAIP senėjimui! Ne diskriminacijai dėl amžiaus !